

Ovaj je tekst namijenjen isključivo dokumentiranju i nema pravni učinak. Institucije Unije nisu odgovorne za njegov sadržaj. Vjerodostojne inačice relevantnih akata, uključujući njihove preambule, one su koje su objavljene u Službenom listu Europske unije i dostupne u EUR-Lexu. Tim službenim tekstovima može se izravno pristupiti putem poveznica sadržanih u ovom dokumentu.

► **B** **DIREKTIVA 2008/96/EZ EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**
od 19. studenoga 2008.
o upravljanju sigurnošću cestovne infrastrukture
(SL L 183, 9.7.2019., str. 15.)

Koju je izmijenila:

		Službeni list		
		br.	stranica	datum
► <u>M1</u>	Direktiva (EU) 2019/1936 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2019.	L 305	1	26.11.2019.

▼B**DIREKTIVA 2008/96/EZ EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA****od 19. studenoga 2008.****o upravljanju sigurnošću cestovne infrastrukture****▼M1***Članak 1.***Predmet i područje primjene**

1. Ovom se Direktivom od država članica zahtijeva uspostava i provedba postupaka povezanih s procjenama učinka na sigurnost na cestama, revizijama sigurnosti na cestama, provjerama sigurnosti na cestama i procjenama sigurnosti na cestama na razini cijele mreže.

2. Ova se Direktiva primjenjuje na ceste koje su dio transeuropske cestovne mreže, na autoceste i na druge primarne ceste, neovisno o tome jesu li one u fazi projektiranja, u izgradnji ili u upotrebi.

3. Ova Direktiva primjenjuje se i na ceste i cestovne infrastrukturne projekte koji nisu obuhvaćeni stavkom 2., a koji se nalaze izvan gradskih područja, koji nemaju neposredan pristup susjednim zemljištima i koji se izvode upotrebom sredstava Unije, uz iznimku cesta koje nisu otvorene za opći promet motornih vozila, kao što su biciklističke staze, ili cesta koje nisu namijenjene za opći promet, kao što su pristupne ceste koje vode do industrijskih, poljoprivrednih ili šumskih lokacija.

4. Države članice mogu iz područja primjene ove Direktive izuzeti primarne ceste koje imaju nizak rizik za sigurnost na temelju opravdanih razloga povezanih s količinom prometa i statistikom nesreća.

Države članice mogu u područje primjene ove Direktive uključiti i ceste koje nisu navedene u stavcima 2. i 3.

Svaka država članica dostavlja Komisiji do 17. prosinca 2021. popis autocesta i primarnih cesta na svojem državnom području te je obavještava o svim naknadnim promjenama tog popisa. Osim toga, svaka država članica dostavlja Komisiji popis cesta koje su u skladu s ovim stavkom izuzete iz područja primjene ove Direktive ili koje su u njega uključene, te o svim naknadnim promjenama tih cesta.

Komisija objavljuje popis cesta o kojima je obaviještena u skladu s ovim člankom.

5. Ova se Direktiva ne primjenjuje na ceste u tunelima obuhvaćene Direktivom 2004/54/EZ.

▼B*Članak 2.***Definicije**

Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:

▼ M1

1. „transeuropska cestovna mreža” znači cestovne mreže utvrđene u Uredbi (EU) br. 1315/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾;
- 1.a „autocesta” znači cesta posebno projektirana i izgrađena za promet motornih vozila koja nema neposredan pristup susjednim zemljištima te koja ispunjava sljedeće kriterije:
 - (a) ima, osim na posebnim mjestima ili privremeno, odvojene kolničke trake za promet u dva smjera međusobno odijeljene trakom koji nije namijenjen za promet ili, izuzetno, na neki drugi način;
 - (b) ne križa se na istoj razini ni s jednom cestom, željezničkom ili tramvajskom prugom, biciklističkom stazom ili pješačkom stazom;
 - (c) posebno je označena kao autocesta;
- 1.b „primarna cesta” znači cesta izvan gradskih područja koja povezuje velike gradove ili regije, ili oboje, a koja pripada najvišoj kategoriji cesta ispod kategorije „autocesta” prema nacionalnoj klasifikaciji cesta koja je na snazi 26. studenoga 2019;

▼ B

2. „nadležni subjekt” znači svaka javna ili privatna organizacija osnovana na nacionalnoj, regionalnoj ili lokalnoj razini koja je uključena u provedbu ove Direktive zbog svojih nadležnosti, uključujući tijela imenovana nadležnim subjektima koja su postojala prije stupanja na snagu ove Direktive, u mjeri u kojoj ispunjava zahtjeve ove Direktive;
3. „procjena učinka na sigurnost na cestama” znači strateška komparativna analiza učinka nove ceste ili znatne promjene na postojećoj mreži na razinu sigurnosti cestovne mreže;
4. „revizija sigurnosti na cestama” znači neovisna, detaljna, sustavna i tehnička provjera sigurnosti koja se odnosi na projektne značajke projekta cestovne infrastrukture i obuhvaća sve faze od planiranja do početne upotrebe;

▼ M1

6. „sigurnosni rejting” znači klasifikacija dijelova postojeće cestovne mreže u kategorije prema njihovoj objektivno izmjerenoj ugrađenoj sigurnosti;

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1315/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o smjernicama Unije za razvoj transeuropske prometne mreže i stavljanju izvan snage Odluke br. 661/2010/EU (SL L 348, 20.12.2013., str. 1.).

▼ M1

7. ‚ciljana provjera sigurnosti na cestama‘ znači ciljano ispitivanje radi utvrđivanja opasnih uvjeta, pogrešaka i problema koji povećavaju rizik od nesreća i ozljeda, temeljeno na terenskom obilasku postojeće ceste ili dionice ceste;
- 7.a ‚periodična provjera sigurnosti na cestama‘ znači rutinska periodična provjera značajki i nedostataka koji iz sigurnosnih razloga zahtijevaju održavanje;

▼ B

8. ‚smjernice‘ znači mjere koje su donijele države članice, kojima se utvrđuju koraci kojih se treba pridržavati i elementi koje treba uzeti u obzir pri primjeni sigurnosnih postupaka utvrđenih u ovoj Direktivi;
9. ‚infrastrukturni projekt‘ znači projekt izgradnje nove cestovne infrastrukture ili znatne promjene postojeće mreže koja utječe na protok prometa;

▼ M1

10. ‚nezaštićeni sudionik u cestovnom prometu‘ znači nemotorizirani sudionici u cestovnom prometu, uključujući, osobito, bicikliste i pješake, kao i vozači motornih vozila na dva kotača.

▼ B*Članak 3.***Procjena učinka infrastrukturnih projekata na sigurnost na cestama**

1. Države članice osiguravaju provođenje procjene učinka svih infrastrukturnih projekata na sigurnost na cestama.
2. Procjena učinka na sigurnost na cestama provodi se u početnoj fazi planiranja, prije nego što se infrastrukturni projekt odobri. U tom kontekstu države članice nastoje ispuniti kriterije navedene u Prilogu I.
3. U procjeni učinka na sigurnost na cestama navode se aspekti sigurnosti na cestama koji doprinose odabiru predloženog rješenja. Pružaju se i sve relevantne informacije potrebne za analizu troškova i koristi različitih opcija koje se procjenjuju.

*Članak 4.***Revizija sigurnosti na cestama za infrastrukturne projekte**

1. Države članice osiguravaju provođenje revizija sigurnosti na cestama za sve infrastrukturne projekte.
2. Pri provođenju revizija sigurnosti na cestama države članice nastoje ispuniti kriterije određene u Prilogu II.

Države članice osiguravaju imenovanje revizora koji provodi reviziju projektnih značajki infrastrukturnog projekta.

Revizor se imenuje u skladu s odredbama članka 9. stavka 4. i mora posjedovati potrebno stručno znanje i osposobljavanje predviđeno člankom 9. Ako reviziju obavlja tim revizora, barem jedan član tima mora posjedovati uvjerenje o osposobljenosti iz članka 9. stavka 3.

▼ B

3. Revizije sigurnosti na cestama sastavni su dio postupka projektiranja infrastrukturnog projekta u fazi idejnog projekta, glavnog projekta, prije puštanja u promet i u fazi početne upotrebe.

4. Države članice osiguravaju da revizor u revizijskom izvješću navede projektne elemente koji su od ključnog značaja za sigurnost za svaku fazu infrastrukturnog projekta. Ako se tijekom revizije utvrde nesigurna obilježja, ali se projekt ne ispravi prije kraja odgovarajuće faze kako je navedeno u Prilogu II., nadležni subjekt u prilogu tom izvješću iznosi obrazloženje za to.

5. Države članice osiguravaju da se na temelju izvješća iz stavka 4. izrade relevantne preporuke sa stajališta sigurnosti.

▼ M1

6. Komisija pruža smjernice za projektiranje „područja uz cestu koja oprastaju” i „samoobjašnjavajućih i samoizvršavajućih cesta” u početnoj reviziji faze projektiranja, kao i smjernice za zahtjeve u pogledu kvalitete povezane s nezaštićenim sudionicima u cestovnom prometu. Takve se smjernice izrađuju u bliskoj suradnji sa stručnjacima iz država članica.

*Članak 5.***Procjena sigurnosti na cestama na razini cijele mreže**

1. Države članice osiguravaju da se procjena sigurnosti na cestama na razini cijele mreže provodi na cijeloj cestovnoj mreži koja je u upotrebi i koja je obuhvaćena ovom Direktivom.

2. Procjenom sigurnosti na cestama na razini cijele mreže evaluira se rizik od nesreća i jakosti udara na temelju sljedećeg:

(a) primarno, vizualnog pregleda” na samoj lokaciji ili elektroničkim sredstvima, projektnih značajki ceste (ugrađena sigurnost); i

(b) analize dionica cestovne mreže koje su u upotrebi dulje od tri godine i na kojima je zabilježen velik broj ozbiljnih nesreća s obzirom na protok prometa.

3. Države članice osiguravaju da se prva procjena sigurnosti na cestama na razini cijele mreže provede najkasnije do 2024. Kasnije procjene sigurnosti na cestama na razini cijele mreže moraju biti dovoljno česte kako bi se osigurale primjerene razine sigurnosti, no u svakom se slučaju provode barem svakih pet godina.

4. Pri provedbi procjene sigurnosti na cestama na razini cijele mreže države članice mogu uzeti u obzir okvirne elemente utvrđene u Prilogu III.

5. Komisija pruža smjernice o metodologiji za provedbu sustavnih procjena sigurnosti na cestama na razini cijele mreže i sigurnosnih rejtinga.

▼ M1

6. Na temelju rezultata procjene iz stavka 1. i radi određivanja prioriteta u pogledu potreba za daljnjim djelovanjem, države članice razvrstavaju sve dionice cestovne mreže u najmanje tri kategorije prema njihovoj razini sigurnosti.

*Članak 6.***Periodične provjere sigurnosti na cestama**

1. Države članice osiguravaju da se periodične provjere sigurnosti na cestama provode dovoljno često kako bi se zajamčile primjerene razine sigurnosti za dotičnu cestovnu infrastrukturu.

3. Države članice osiguravaju sigurnost dionica cestovne mreže koje se dotiču s cestovnim tunelima obuhvaćene Direktivom 2004/54/EZ provođenjem zajedničkih provjera sigurnosti na cestama u koje su uključeni nadležni subjekti uključeni u provedbu ove Direktive i Direktive 2004/54/EZ. Zajedničke provjere sigurnosti na cestama moraju biti dovoljno česti kako bi se osigurale primjerene razine sigurnosti, no u svakom se slučaju provode barem svakih šest godina;

▼ B

4. Ne dovodeći u pitanje smjernice donesene na temelju članka 8., države članice donose smjernice o privremenim sigurnosnim mjerama koje se primjenjuju na radove na cesti. Ujedno uspostavljaju odgovarajući sustav provjera kojim se jamči pravilna primjena tih smjernica.

▼ M1*Članak 6.a***Daljnje postupanje u postupcima za ceste koje su u upotrebi**

1. Države članice osiguravaju da se na temelju nalaza procjena sigurnosti na cestama na razini cijele mreže provedenih u skladu s člankom 5. provode ili ciljane provjere sigurnosti na cestama ili izravne korektivne mjere.

2. Pri provedbi ciljanih provjera sigurnosti na cestama države članice mogu uzeti u obzir okvirne elemente utvrđene u Prilogu II.a.

3. Ciljane provjere sigurnosti na cestama provode timovi stručnjaka. Barem jedan član tima stručnjaka ispunjava zahtjeve iz članka 9. stavka 4. točke (a).

4. Države članice osiguravaju da se na temelju nalaza ciljanih i provjera sigurnosti na cestama donose obrazložene odluke u kojima se utvrđuje jesu li potrebne korektivne mjere. Osobito, države članice utvrđuju dionice cesta na kojima su potrebna poboljšanja u području sigurnosti cestovne infrastrukture te određuju mjere kojima treba dati prednost radi poboljšanja sigurnosti tih dionica cesta.

5. Države članice osiguravaju da su korektivne mjere prvenstveno usmjerene na dionice cesta s niskim razinama sigurnosti i na kojima postoji mogućnost provedbe mjera s visokim potencijalom za sigurnosni razvoj i uštedu troškova povezanih s nesrećama.

▼ **M1**

6. Radi praćenja provedbe utvrđenih korektivnih mjera, države članice pripremaju i redovito ažuriraju akcijski plan s utvrđenim prioritetima koji se temelji na riziku.

*Članak 6.b***Zaštita nezaštićenih sudionika u cestovnom prometu**

Države članice osiguravaju da se potrebe nezaštićenih sudionika u cestovnom prometu uzimaju u obzir pri provedbi postupaka utvrđenih u člancima od 3. do 6.a;

*Članak 6.c***Cestovne oznake i prometni znakovi**

1. Države članice u svojim postojećim i budućim postupcima za cestovne oznake i prometne znakove trebaju posvetiti posebnu pozornost na čitljivost i vidljivost za ljudske vozače i automatizirane sustave za pomoć vozaču. Takvi postupci uzimaju u obzir zajedničke specifikacije kada su te zajedničke specifikacije utvrđene u skladu sa stavkom 3.

2. Skupina stručnjaka koju osniva Komisija najkasnije do lipnja 2021. ocjenjuje priliku za utvrđivanje zajedničkih specifikacija, uključujući različite elemente kojima je cilj osigurati operativnu upotrebu cestovnih oznaka i prometnih znakova kako bi se potaknula djelotvorna čitljivost i vidljivost cestovnih oznaka i prometnih znakova za ljudske vozače i automatizirane sustave za pomoć vozaču. Ta se skupina sastoji od stručnjaka koje imenuje država članica. Ocjena uključuje savjetovanje s Gospodarskom komisijom Ujedinjenih naroda za Europu.

Ocjenom se posebno uzimaju u obzir sljedeći elementi:

- (a) interakcija između različitih tehnologija za pomoć vozaču i infrastrukture,
- (b) učinak meteoroloških i atmosferskih pojava te gustoće prometa na cestovne oznake i prometne znakove na području Unije,
- (c) vrsta i učestalost aktivnosti održavanja potrebnih za različite tehnologije, uključujući procjenu troškova.

3. Uzimajući u obzir ocjenu iz stavka 2., Komisija može donijeti provedbene akte radi utvrđivanja zajedničkih specifikacija koje se odnose na postupke država članica iz stavka 1. kojima se nastoji osigurati operativna upotreba njihovih cestovnih oznaka i prometnih znakova u pogledu učinkovite čitljivosti i vidljivosti cestovnih oznaka i prometnih znakova za ljudske vozače i automatizirane sustave za pomoć vozaču. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 13. stavka 2.

Provedbenim aktima iz prvog podstavka ne dovodi se u pitanje nadležnost Europskog odbora za normizaciju u pogledu normi za cestovne oznake i prometne znakove.

▼ M1*Članak 6.d***Informiranje i transparentnost**

Komisija objavljuje europsku kartu cestovne mreže u okviru područja primjene ove Direktive, dostupnu na internetu, naglašavajući različite kategorije kako je navedeno u članku 5. stavu 6.

*Članak 6.e***Dobrovoljno izvješćivanje**

Države članice nastoje uspostaviti nacionalni sustav u svrhu dobrovoljnog izvješćivanja koji je svim sudionicima u cestovnom prometu dostupan putem interneta kako bi se olakšalo prikupljanje pojedinosti o događajima koje prosljeđuju sudionici u cestovnom prometu i vozila te svih ostalih informacija u pogledu sigurnosti koje osoba koja izvješćuje smatra stvarnom ili mogućom opasnošću za sigurnost cestovne infrastrukture.

▼ B*Članak 7.***Upravljanje podacima**

1. Države članice osiguravaju da nadležni subjekt sastavi izvješće o nesreći za svaku nesreću sa smrtnim posljedicama koja se dogodila na cesti iz članka 1. stavka 2. Države članice nastoje osigurati da to izvješće sadrži sve elemente navedene u Prilogu IV.

▼ M1

1a. Komisija može donijeti provedbene akte radi pružanja smjernica na temelju kojih se prijavljuje težina nesreće, uključujući broj smrtnih slučajeva i ozlijeđenih osoba. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 13. stavka 2.

▼ B

2. Države članice izračunavaju prosječni društveni trošak nesreće sa smrtnim posljedicama i prosječni društveni trošak nesreće s teškim posljedicama koje su se dogodile na njihovu državnom području. Države članice mogu dodatno diferencirati razine tih troškova, koje se ažuriraju najmanje svakih pet godina.

*Članak 8.***Donošenje i priopćavanje smjernica**

1. Države članice osiguravaju donošenje smjernica do 19. prosinca 2011., ako one već ne postoje, za potporu nadležnim subjektima pri primjeni ove Direktive.

2. Države članice priopćuju te smjernice Komisiji u roku od tri mjeseca nakon njihova donošenja ili izmjene.

3. Komisija te smjernice objavljuje na javim internetskim stranicama.

▼ B*Članak 9.***Imenovanje i osposobljavanje revizorâ**

1. Države članice osiguravaju donošenje programâ osposobljavanja za revizore sigurnosti na cestama do 19. prosinca 2011., ako oni već ne postoje.

▼ M1

1a. Kada je riječ o revizorima sigurnosti na cestama koji su pohađali obuku od 17. prosinca 2024., države članice osiguravaju da kurikulumi za osposobljavanje revizora sigurnosti na cestama uključuju aspekte povezane s nezaštićenim sudionicima u cestovnom prometu i infrastrukturom za takve sudionike.

▼ B

2. Države članice osiguravaju da revizori sigurnosti na cestama koji provode zadaće u okviru ove Direktive prođu početno osposobljavanje kojim stječu uvjerenje o osposobljenosti, kao i da sudjeluju u dodatnim periodičnim tečajevima osposobljavanja.

3. Države članice zahtijevaju od revizora sigurnosti na cestama posjedovanje uvjerenja o osposobljenosti. Uvjerenja dodijeljena prije stupanja na snagu ove Direktive priznaju se.

4. Države članice osiguravaju da se revizori imenuju u skladu sa sljedećim zahtjevima:

- (a) revizori imaju relevantno iskustvo ili osposobljavanje u području projektiranja cesta, upravljanja sigurnošću na cestama i analizi nesreća;
- (b) po isteku dvije godine nakon što države članice donesu smjernice na temelju članka 8., revizije sigurnosti na cestama isključivo provode revizori ili timovi kojima pripadaju revizori, koji ispunjavaju zahtjeve iz stavaka 2. i 3.;
- (c) revizor koji provodi reviziju određenog infrastrukturnog projekta ne smije u tome trenutku sudjelovati u projektiranju ili provedbi dotičnog projekta.

▼ M1*Članak 10.***Razmjena najbolje prakse**

Kako bi se poboljšala sigurnost na cestama u Uniji, Komisija uspostavlja sustav za razmjenu informacija i najbolje prakse među državama članicama, kojim se obuhvaćaju, među ostalim, kurikulumi osposobljavanja u području sigurnosti na cestama, postojeći projekti sigurnosti cestovne infrastrukture i dokazana tehnologija za sigurnost na cestama.

▼ B*Članak 11.***Kontinuirano poboljšanje prakse u području upravljanja sigurnošću**

1. Na temelju iskustva stečenog u postojećim relevantnim međunarodnim forumima Komisija olakšava i strukturira razmjenu znanja i najbolje prakse među državama članicama s ciljem kontinuiranog poboljšanja prakse u području upravljanja sigurnošću koja se odnosi na cestovnu infrastrukturu u Europskoj uniji.

▼ **M1**▼ **B**

3. Ako je to primjereno, moguće je s relevantnim nevladinim organizacijama koje djeluju u području sigurnosti cestovne infrastrukture te upravljanja tom infrastrukturom provesti savjetovanje u vezi s pitanjima koja se odnose na aspekte tehničke sigurnosti.

▼ **M1***Članak 11.a***Izvješćivanje**

1. Države članice do 31. listopada 2025. dostavljaju Komisiji izvješće o sigurnosnoj klasifikaciji cijele mreže procijenjene u skladu s člankom 5. Kada je to moguće, izvješće se temelji na zajedničkoj metodologiji. Ako je primjenjivo, izvješće također obuhvaća popis odredbi nacionalnih ažuriranih smjernica, uključujući prije svega poboljšanja u smislu tehnološkog napretka i zaštite nezaštićenih sudionika u cestovnom prometu. Od 31. listopada 2025. takva se izvješća dostavljaju svakih pet godina.

2. Na temelju analize nacionalnih izvješća iz stavka 1., prvi puta do 31. listopada 2027., a nakon toga svakih pet godina, Komisija izrađuje i podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o provedbi ove Direktive, osobito o elementima iz stavka 1. i mogućim dodatnim mjerama, uključujući reviziju ove Direktive i moguće prilagodbe tehničkom napretku.

*Članak 12.***Izmjena prilogâ**

Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 12.a kojima se mijenjaju prilozi radi njihove prilagodbe tehničkom napretku.

*Članak 12.a***Izvršavanje delegiranja ovlasti**

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.

2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 12. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina počevši od 16. prosinca 2019. Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja razdoblja od pet godina. Delegiranje ovlasti prešutno se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.

3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 12. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u Službenom listu Europske unije ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.

▼ M1

4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. ⁽¹⁾.

5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.

6. Delegirani akt donesen na temelju članka 12. stupa na snagu samo ako Europski parlament ili Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

*Članak 13.***Postupak odbora**

1. Komisiji pomaže odbor. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾.

2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

▼ B*Članak 14.***Prenošenje**

1. Države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom do 19. prosinca 2010. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih propisa.

2. Države članice Komisiji priopćuju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donose u području na koje se odnosi ova Direktiva.

*Članak 15.***Stupanje na snagu**

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

*Članak 16.***Adresati**

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

⁽¹⁾ SL L 123, 12.5.2016., str. 1.

⁽²⁾ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

▼ M1*PRILOG I.***OKVIRNI ELEMENTI PROCJENA UČINKA SIGURNOSTI NA CESTAMA****▼ B**

1. Elementi procjene učinka na sigurnost na cestama:
 - (a) utvrđivanje problema;
 - (b) trenutno stanje i scenarij ‚bez promjena‘;
 - (c) ciljevi u području sigurnosti na cestama;
 - (d) analiza učinaka predloženih mogućnosti na sigurnost na cestama;
 - (e) usporedba mogućnosti, uključujući analizu troškova i koristi;
 - (f) predstavljanje niza mogućih rješenja.
2. Elementi koje treba uzeti u obzir:
 - (a) broj smrtno stradalih i nesreća te ciljevi smanjenja u usporedbi sa scenarijem ‚bez promjena‘;
 - (b) odabir trase i obilježja prometa;
 - (c) mogući učinci na postojeće mreže (primjerice izlazi, raskrižja, željezničko-cestovni prijelazi u istoj razini);
 - (d) sudionici u cestovnom prometu, uključujući nezaštićene sudionike (primjerice pješake, bicikliste, motocikliste);

▼ M1

- (e) promet (primjerice količina prometa, kategorizacija prometa prema vrsti), uključujući procijenjene pješačke i biciklističke tokove utvrđene na temelju svojstava upotrebe susjednog zemljišta;

▼ B

- (f) sezonski i klimatski uvjeti;
- (g) postojanje dostatnog broja prostora za parkiranje;
- (h) seizmička aktivnost.

▼ M1*PRILOG II.***OKVIRNI ELEMENTI REVIZIJE SIGURNOSTI NA CESTAMA****▼ B**

1. Kriteriji u fazi idejnog projekta:
 - (a) zemljopisni položaj (npr. izloženost klizištima, poplavama, lavinama), sezonski i klimatski uvjeti i seizmička aktivnost;
 - (b) vrste križanja i udaljenost među njima;
 - (c) broj i vrsta trakova;
 - (d) vrste prometa koji je dopušten na novoj cesti;
 - (e) funkcionalnost ceste unutar mreže;
 - (f) meteorološki uvjeti;
 - (g) brzine vožnje;
 - (h) poprečni presjeci (npr. širina kolnika, biciklističkih staza, pješačkih staza);
 - (i) horizontalno i vertikalno pružanje trase;
 - (j) vidljivost;
 - (k) plan križanjâ;
 - (l) javni prijevoz i infrastruktura;
 - (m) željezničko-cestovni prijelazi u istoj razini;

▼ M1

- (n) sadržaj za nezaštićene sudionike u cestovnom prometu:
 - i. sadržaj za pješake;
 - ii. sadržaj za bicikliste, uključujući postojanje alternativnih ruta i odvajanja od prometa motornih vozila velike brzine;
 - iii. sadržaj za motorna vozila na dva kotača;
 - iv. gustoća i položaj prijelaza za pješake i bicikliste;
 - v. sadržaj za pješake i bicikliste na obuhvaćenim cestama u tom području;
 - vi. odvajanje pješaka i biciklista od motornog prometa velikih brzina ili postojanje izravnih alternativnih ruta na cestama nižeg razreda.

▼ B

2. Kriteriji u fazi glavnog projekta:
 - (a) trasa;
 - (b) usklađeni prometni znakovi i oznake;
 - (c) rasvjeta osvijetljenih cesta i raskrižja;
 - (d) oprema uz cestu;

▼B

- (e) okoliš uz cestu, uključujući vegetaciju;
- (f) nepokretne prepreke uz cestu;
- (g) dostupnost sigurnih prostora za parkiranje;

▼M1

- (h) sadržaj za nezaštićene sudionike u cestovnom prometu:
 - i. sadržaj za pješake;
 - ii. sadržaj za bicikliste;
 - iii. sadržaj za motorna vozila na dva kotača;

▼B

- (i) prilagodba sustava zaštitnih ograda korisnicima (otoci koji odjeljuju vozne trake i odbojne ograde za sprečavanje opasnosti za nezaštićene sudionike);
3. Kriteriji u fazi prije puštanja u promet:
- (a) sigurnost sudionika u cestovnom prometu i vidljivost u različitim uvjetima, primjerice u mraku i uobičajenim vremenskim uvjetima;
 - (b) čitljivost prometnih znakova i oznaka;
 - (c) stanje pločnika.
4. Kriteriji u početnom razdoblju uporabe prometnice: procjena sigurnosti na temelju stvarnog ponašanja korisnikâ.
- Revizije u bilo kojoj fazi mogu podrazumijevati potrebu za ponovnim razmatranjem kriterija iz prethodnih faza.

▼ M1*PRILOG II.a***OKVIRNI ELEMENTI CILJANIH PROVJERA SIGURNOSTI NA CESTAMA**

1. Horizontalno i vertikalno pružanje trase:
 - (a) vidljivost i preglednost;
 - (b) ograničenje brzine i određivanje brzinskih zona;
 - (c) samorazumljivo pružanje trase (odnosno sposobnost sudionika u cestovnom prometu da razumiju pružanje trase);
 - (d) pristup susjednim nekretninama i kompleksima;
 - (e) pristup interventnih vozila i vozila za servisiranje;
 - (f) tretmani kod mostova i propusta;
 - (g) izgled područja uz cestu (bankine, razlika visine površine uz kolnik, nagibi područja iskopavanja i zatrpavanja).
2. Raskrižja i petlje:
 - (a) primjerenost vrste raskrižja/petlje;
 - (b) geometrija raskrižja/petlje;
 - (c) vidljivost i razumljivost (percepcija) raskrižja;
 - (d) vidljivost na raskrižju;
 - (e) raspored pomoćnih traka na raskrižjima;
 - (f) kontrola prometa na raskrižju (npr. kontrola znakom za obvezno zaustavljanje, prometnim signalima itd.);
 - (g) postojanje pješačkih i biciklističkih prijelaza.
3. Sadržaj za nezaštićene sudionike u cestovnom prometu:
 - (a) sadržaj za pješake;
 - (b) sadržaj za bicikliste;
 - (c) sadržaj za motorna vozila na dva kotača;
 - (d) javni prijevoz i infrastruktura;
 - (e) željezničko-cestovni prijelazi (uz posebnu usmjerenost na vrste prijelaza, uključuju li osoblje ili ne, te jesu li ručni ili automatizirani).
4. Rasvjeta, znakovi i oznake:
 - (a) usklađeni prometni znakovi koji ne smanjuju vidljivost;
 - (b) čitljivost prometnih znakova (položaj, veličina, boja);
 - (c) stupovi za označivanje;
 - (d) usklađene cestovne oznake i razgraničenje;
 - (e) čitljivost cestovnih oznaka (položaj, dimenzije i retroreflektivnost u suhim i vlažnim uvjetima);

▼ M1

- (f) primjereni kontrast cestovnih oznaka;
 - (g) rasvjeta osvijetljenih cesta i raskrižja;
 - (h) primjerena oprema uz cestu.
5. Prometni signali:
- (a) rad;
 - (b) vidljivost.
6. Objekti, zemljišni pojasevi uz cestu na kojima nema prepreka i zaštitni cestovni sustavi:
- (a) okoliš uz cestu, uključujući vegetaciju;
 - (b) opasnosti uz cestu i udaljenost od ruba kolničke trake ili biciklističke staze;
 - (c) prilagodba zaštitnih cestovnih sustava korisnicima (otoci koji odjeljuju vozne trake i odbojne ograde za sprečavanje opasnosti za nezaštićene sudionike u cestovnom prometu);
 - (d) završni elementi odbojnih ograda;
 - (e) primjereni zaštitni cestovni sustavi na mostovima i kod propusta;
 - (f) ograde (na cestama s ograničenim pristupom).
7. Kolnik:
- (a) nedostaci na kolniku;
 - (b) otpornost na klizanje;
 - (c) rasuti materijal/šljunak/kamenje;
 - (d) stvaranje lokvi, drenaža vode.
8. Mostovi i tuneli:
- (a) postojanje mostova i njihov broj;
 - (b) postojanje tunela i njihov broj;
 - (c) vizualni elementi koji predstavljaju opasnost za sigurnost infrastrukture.
9. Ostala pitanja:
- (a) osiguravanje sigurnih parkirališta i odmorišta;
 - (b) sadržaj za teška vozila;
 - (c) odbljesak svjetla;
 - (d) radovi na cesti;
 - (e) nesigurne aktivnosti uz cestu;
 - (f) odgovarajuće informacije opreme inteligentnih prometnih sustava (primjerice znakovi s promjenjivim porukama);
 - (g) bilje i divlje i domaće životinje;
 - (h) upozorenja o zoni škole (ako je primjenjivo).

▼ M1*PRILOG III.***OKVIRNI ELEMENTI PROCJENA SIGURNOSTI NA CESTAMA NA RAZINI CIJELE MREŽE**

1. Općenito:
 - (a) vrsta ceste u odnosu na vrstu i veličinu regija/gradova koje povezuje;
 - (b) duljina cestovne dionice;
 - (c) vrsta područja (ruralno, urbano);
 - (d) upotreba zemljišta (za obrazovne, komercijalne, industrijske i proizvodne, stambene ili poljoprivredne svrhe, nerazvijena područja);
 - (e) gustoća pristupnih točaka nekretninama;
 - (f) postojanje sporednog kolosijeka (primjerice za trgovine);
 - (g) postojanje radova na cesti;
 - (h) postojanje parkirališta.
2. Količine prometa:
 - (a) količine prometa;
 - (b) opažena količina motociklista u prometu;
 - (c) opažena količina pješaka u prometu s obje strane, uz napomenu o kretanju uzduž ceste ili prelasku preko ceste;
 - (d) opažena količina biciklista u prometu s obje strane, uz napomenu o kretanju uzduž ceste ili prelasku preko ceste;
 - (e) opažena količina teških vozila u prometu;
 - (f) procijenjeni tokovi pješaka utvrđeni na temelju svojstava upotrebe susjednog zemljišta;
 - (g) procijenjeni tokovi biciklista utvrđeni na temelju svojstava upotrebe susjednog zemljišta.
3. Podaci o nesrećama:
 - (a) broj smrtnih slučajeva, mjesta na kojima je njih došlo prema skupini sudionika u cestovnom prometu i uzrok nesreća;
 - (b) broj teško ozlijeđenih osoba i mjesta na kojima je došlo do ozljeda prema skupini sudionika u cestovnom prometu.
4. Operativne značajke:
 - (a) ograničenje brzine (opće, za motocikle, za kamione);
 - (b) radna brzina (85. percentil);
 - (c) upravljanje brzinom i/ili smirivanje prometa;
 - (d) postojanje uređaja inteligentnih prometnih sustava: upozorenja o prometnim zastojsima, znakovi s promjenjivim porukama;

▼ M1

- (e) upozorenje o zoni škole;
 - (f) prisutnost nadzornika na školskim prijelazima u propisanim razdobljima.
5. Geometrijske značajke:
- (a) značajke vertikalnog pružanja trase (broj, vrsta i širina traka, raspored središnjih razdjelnih pojaseva i materijal od kojih su izrađeni, biciklističke staze, pješačke staze itd.), uključujući njihovu promjenjivost;
 - (b) vodoravna zakrivljenost;
 - (c) uspon i okomito poravnanje;
 - (d) vidljivost i preglednost.
6. Objekti, zemljišni pojasevi uz cestu na kojima nema prepreka i zaštitni cestovni sustavi:
- (a) okoliš uz cestu i zemljišni pojasevi uz cestu na kojima nema prepreka;
 - (b) stalne prepreke uz cestu (npr. rasvjetni stupovi, drveće itd.);
 - (c) udaljenost prepreka od ceste;
 - (d) gustoća prepreka;
 - (e) trake za zvučno upozoravanje vozača;
 - (f) zaštitni cestovni sustavi.
7. Mostovi i tuneli:
- (a) postojanje mostova i njihov broj, kao i relevantne informacije o njima;
 - (b) postojanje tunela i njihov broj, kao i relevantne informacije o njima;
 - (c) vizualni elementi koji predstavljaju opasnost za sigurnost infrastrukture.
8. Raskrižja:
- (a) vrsta raskrižja i broj krakova (uz posebnu pozornost na vrstu kontrole i postojanje zaštićenih skretanja);
 - (b) postojanje kanaliziranja;
 - (c) kvaliteta raskrižja;
 - (d) količina prometa na cestama koje se križaju;
 - (e) postojanje željezničko-cestovnih prijelaza (uz posebnu pozornost na vrste prijelaza, uključuju li osoblje ili ne, te jesu li ručni ili automatizirani).
9. Održavanje:
- (a) nedostaci na kolniku;
 - (b) otpornost kolnika na klizanje;
 - (c) stanje bankina (uključujući vegetaciju);

▼ M1

- (d) stanje znakova, oznaka i razgraničenja;
 - (e) stanje zaštitnih cestovnih sustava.
10. Sadržaji za nezaštićene sudionike u cestovnom prometu:
- (a) pješački i biciklistički prijelazi (prijelazi u razini i odvajanje razina);
 - (b) biciklistički prijelazi (prijelazi u razini i odvajanje razina);
 - (c) zaštitne ograde za pješake;
 - (d) postojanje nogostupa ili odvojene staze;
 - (e) sadržaji za bicikliste i vrsta tih sadržaja (biciklističke staze, trake za bicikliste, ostalo);
 - (f) kvaliteta pješačkih prijelaza s obzirom na uočljivost i označenost svakog od njih;
 - (g) pješački i biciklistički prijelazi na priključku manje ceste koja se spaja u mrežu;
 - (h) postojanje alternativnih ruta za pješake i bicikliste u slučaju da ne postoje odvojene staze.
11. Elementi sustava prije i poslije sudara za ublažavanje ozljeda i težine posljedica:
- (a) mrežni operativni centri i druge strukture za nadzor;
 - (b) mehanizmi za obavješćivanje sudionika u cestovnom prometu o uvjetima vožnje radi sprečavanja nesreća ili incidenata;
 - (c) sustavi za automatsko otkrivanje incidenata: senzori i kamere;
 - (d) sustavi za upravljanje incidentima;
 - (e) sustavi za komunikaciju s hitnim službama.

▼B*PRILOG IV.***INFORMACIJE O NESREĆAMA SADRŽANE U IZVJEŠĆIMA O NESREĆAMA**

Izvjешća o prometnim nesrećama sadržavaju sljedeće elemente:

▼M1

1. lokaciju nesreće (što je moguće preciznije), uključujući GNSS koordinate;

▼B

2. fotografije i/ili skice mjesta nesreće;

3. datum i sat nesreće;

4. informacije o cesti kao što su vrsta područja, vrsta ceste, vrsta križanja, uključujući signalizaciju, broj trakova, oznake, vrstu površine ceste, rasvjetu i vremenske uvjete, ograničenje brzine, prepreke uz cestu;

▼M1

5. težinu nesreće;

▼B

6. podatke o sudionicima nesreće kao što su dob, spol, državljanstvo, razina alkohola u krvi, uporaba sigurnosne opreme;

7. podatke o vozilima (vrstu, starost, zemlju, sigurnosnu opremu ako postoji, datum posljednjeg tehničkog pregleda u skladu s primjenjivim zakonodavstvom);

8. podatke o nesreći, primjerice vrstu nesreće, vrstu sudara, kretanje vozila i vozača;

9. kada god je to moguće, informacije o vremenu koje je proteklo od trenutka nesreće do njezina evidentiranja ili dolaska hitnih službi.